Gemeente Haarlem

Haarlem

Retouradres Postbus 511, 2003PB Haarlem

Raadsfractie Trots
T.a.v. de heer S. van den Raadt

Datum 16 december 2014
Ons kenmerk 2014/475053
Contactpersoon J. van der Meer
Doorkiesnummer 023-5115091
E-mail jmeer@haarlem.nl
Onderwerp Beantwoording raadsvragen artikel 38 inzake thuiszitters

Geachte heer Van den Raadt

Op 8 oktober 2014 heeft u vragen gesteld ex art. 38 RvO inzake thuiszitters.
Met deze brief geven wij antwoord op uw vragen. Hieronder is uw vraag steeds cursief weergegeven waarna het antwoord van het college volgt.

1.
Per 1/8/2014 is Wet Passend onderwijs van kracht. Sterker nog, de Motie Meenen legt schoolbesturen op in hun aannamebeleid voor 2014-15 hier al op vooruit te lopen.
Doel: meer leerlingen op regulier onderwijs met passende begeleiding.
Per 1/8/14 zouden dus ook in Z-Kennemerland leerlingen van Speciaal naar Regulier onderwijs moeten zijn over gestapt.

A.
Zijn er door het passend onderwijs meer zorgleerlingen in het regulier onderwijs gebleven of nieuw ingeschreven?
Ja, er zijn volgens de voorlopige stand van zaken meer leerlingen met een ondersteuningsbehoefte in het regulier onderwijs geplaatst of gebleven.
Het Voortgezet Onderwijs(VO)heeft een breder ondersteuningsaanbod, waaronder de trajectvoorzieningen en de plusvoorzieningen (Plus VO). Hierdoor profileren zij zich breed. Ook het Primair Onderwijs(PO) heeft een breed voorzieningenaanbod.

B.
Hoeveel leerlingen betreft het en wat is de herkomst en de totstandkoming van die cijfers?
Volgens opgave van het Samenwerkingsverband VO Zuid-Kennemerland zijn er 20 trajectvoorzieningen en werden hiermee in het schooljaar 2013-2014 totaal 472 leerlingen in het regulier onderwijs ondersteund. Door inzet van de trajectvoorzieningen hebben meer leerlingen hun diploma in het regulier onderwijs behaald.

Haarlem

De (voorlopige) stand van zaken per 1 oktober 2014 (peildatum) is dat er in het VO Zuid-Kennemerland 70 leerlingen meer aan het voortgezet speciaal onderwijs deelnemen dan in het schooljaar 2013-2014.
Het Samenwerkingsverband VO is de oorzaken hiervan nog aan het uitzoeken, maar mogelijke verklaringen zijn dat er op de Gunningschool en Daaf Geluk veel leerlingen met autisme zitten, omdat genoemde scholen hierin zijn gespecialiseerd. Ook zijn er leerlingen die in behandeling zijn bij Lijn 5 in Driehuis. Deze leerlingen staan ingeschreven in de gemeente Velsen. Daarmee vallen deze jongeren onder het samenwerkingsverband VO Zuid-Kennemerland.

In het PO Zuid-Kennemerland zijn er op de genoemde peildatum 37 leerlingen minder in het speciaal onderwijs, omdat deze leerlingen instromen in het regulier (basis)onderwijs.

De Samenwerkingsverbanden van het Primair en Voortgezet onderwijs houden deze aantallen bij.

C.
Op welke scholen zijn deze leerlingen terecht gekomen en is dit conform wens (vrije schoolkeuze!) van leerling en zijn ouders?
De leerlingen en ouders zijn nauw betrokken bij de schoolkeuze. Het gaat hier om verschillende scholen van Voortgezet onderwijs. Er zijn ook afspraken tussen PO en VO.
Indien leerling en/of ouders het onverhoopt niet eens worden over de plaatsing op een school, is een beroepsprocedure (met mediation) van kracht. De exacte gegevens zijn bekend bij de schoolbesturen en Samenwerkingsverbanden, die hiervoor verantwoordelijk zijn.

D.
Krijgen deze leerlingen nu passende ondersteuning en zijn leerling en ouders hier tevreden over?
Schoolbesturen lossen in samenspraak met elkaar, de ouders/leerlingen en de Samenwerkingsverbanden op waar een leerling met een ondersteuningsbehoefte kan worden geplaatst. Wij hebben geen signalen ontvangen dat veel ouders hierover ontevreden zouden zijn.

2.
Naar aanleiding van de uitzending van Nieuwsuur van 24/9 j.l.

A.
Is er bij het regionale ROC en zijn VAVO sprake van weigering van leerlingen?
Het zomaar weigeren van jongeren gebeurt niet. Bij de aanmeldingen wordt in overleg met het VO, hulpverlening en Leerplein(leerplicht/RMC) naar oplossingen gezocht. Het ROC is (samen met het VO) en jongere/ ouders verantwoordelijk om tot een mogelijk scholingstraject te komen.

Haarlem

B.
Hoeveel leerlingen betreft het en wat is de herkomst en de totstandkoming van die cijfers?
Indien leerlingen niet geplaatst worden bij het ROC, wordt een jongere een leerwerktraject of een andere opleiding op een ander ROC aangeboden.
Deze informatie is afkomstig van het ROC Nova College, waar veel jongeren uit onze regio naartoe gaan.

C
Is de weigeringsgrond voor toelating gelegen in de ondersteuningsbehoefte van de leerling? Hoe valt dit te rijmen met de WGB?
Vanuit de aanpak bestrijding voortijdig schoolverlaten (VSV) is ons niet gebleken dat er jongeren zijn geweigerd zonder dat naar passende en wettelijk mogelijke oplossingen is gezocht in overleg met jongere/ouders.
Er worden juist trajectcoaches, naast schoolmaatschappelijk werkers en andere hulpverleners (CJG coaches) ingezet voor de jongeren met een ondersteuningsbehoefte. Ook worden er leerwerktrajecten uitgevoerd voor jongeren in een kwetsbare positie (o.a. met Perspectief en wijkleerbedrijven), waarbij ook extra begeleiding plaatsvindt.

D.
Is er sprake van een andere objectief controleerbare weigeringsgrond?
De Onderwijsinspectie voert het toezicht uit op de uitvoering door de ROC's, ook ten aanzien van het niet toelaten van jongeren tot het onderwijsaanbod.

E.
Impliceren leerrecht, leerplicht en kwalificatieplicht niet dat er voor iedere leerwillige een passende plek op het regionale ROC beschikbaar moet zijn?
In de regio zijn er diverse activiteiten die specifiek voor de doelgroep zijn opgezet en ingericht. Veel jongeren worden dankzij extra begeleiding (onder anderen uit middelen van VSV) in staat gesteld regulier onderwijs inclusief een plusvoorziening (extra begeleiding) te volgen.

3.
A.
Heeft de Wet Passend onderwijs geleid tot bedoelde afname van het aantal thuiszitters?
Ja, het aantal thuiszitters is gedaald.
Alle thuiszittende leerlingen zijn in beeld bij de Samenwerkingsverbanden en er wordt gepoogd met en voor al deze leerlingen een of andere vorm van een traject af te spreken.
In het najaar 2014 is een regionaal thuiszittersprotocol opgesteld door de samenwerkingsverbanden. Per 2015 wordt dit protocol formeel van kracht in de hele regio Zuid- en Midden-Kennemerland.

Haarlem

2014/475053
4

B.
Hoeveel leerlingen betreft het en wat is herkomst en de totstandkoming van die cijfers, wat is de peildatum (recent)?
In de regio Zuid-Kennemerland waren er volgens de wettelijke definitie rond 30 thuiszitters in het VO in het schooljaar 2013- 2014. Een thuiszitter is :" Een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar, die valt onder de kwalificatieplicht en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimt, zonder dat hij/zij ontheffing heeft van de leerplicht resp. vrijstelling van geregeld schoolbezoek wegens het volgen van ander onderwijs".
In november 2014 zijn er nog ca. 20 thuiszitters volgens de definitie in het VO in de regio en in het PO zijn er 4 leerlingen thuiszitter.

C.
Wat is het absoluut verzuim (niet ingeschreven) in de regio en wat is herkomst en de totstandkoming van die cijfers? Graag recente, controleerbare gegevens uit objectieve bron.
D.
Wat is het relatief verzuim in de regio en wat is herkomst en totstandkoming van die cijfers? Graag recente, controleerbare gegevens uit objectieve bron.
De aantallen van absoluut verzuimers, relatief verzuimers en luxe verzuimers in de regio Zuid-Kennemerland treft u hieronder aan

Tabel 3 Leerplein: meldingen van ongeoorloofd verzuim naar leeftijdscategorie en sekse, 2013-2014

	Jongens 5-12	Meisjes 5-12	Jongens 12-18	Meisjes 12-18	Jongens 18-23	Meisjes 18-23	Totaal 2013-2014
Relatief verzuim	81	52	154	95	1571	1123	3076
Luxe verzuim	91	114	27	29	4	2	267
Absoluut verzuim	12	16	5	3			36
Totaal	184	182	186	127	1575	1125	3379

Bron : Centrale administratie en registratie RMC en Leerplicht (CAReL d.d. september 2014)

E.
Hoeveel leerlingen bezoeken de school niet ondanks inschrijving en met medeweten van de leerplichtambtenaar?
Hierbij verwijzen wij naar bovenstaande informatie, waarin het aantal thuiszitters en verzuimers is uiteengezet.

Haarlem

2014/475053
5

F.
Hoeveel ingeschreven leerlingen bezoeken de school (tijdelijk?) niet op verzoek of met goedkeuring van het schoolbestuur?
In de lijst van thuiszitters van de Samenwerkingsverbanden staat ook het aantal meldingen van leerlingen dat is geschorst en/of verwijderd van school.

G.
Hoeveel leerlingen hebben vrijstelling van de leerplicht op psychische gronden? Is dit aantal aan het stijgen? Hoeveel van hen zijn volgens ouders en hulpverleners wel "leerbaar"? In hoeverre wordt art.5 LPW gebruikt als een vluchtweg voor onderwijs via zorgbudgetten, die daar niet voor bedoeld zijn omdat schoolbesturen weigeren onderwijs te verstrekken?

Tabel 2 Leerplein: aantal afgegeven vrijstellingen

Wetsartikel	**2013-2014**
3a / 3b vervangende leerplicht	**19**
5 sub a vrijstelling, lichamelijke en psychische gronden	**68**
5 sub b vrijstelling, bezwaar tegen de richting van het onderwijs	**3**
5 sub c vrijstelling, schoolbezoek in het buitenland	**46**
11 sub g, verlof op grond van gewichtige omstandigheden	**7**
15 vrijstelling, volgen van ander onderwijs	**5**
gedoogconstructie	**22**
Totaal	**170**

Bron : Centrale administratie en registratie RMC en Leerplicht (CAReL d.d. augustus 2014)

Het aantal vrijstellingen stijgt wel, zoals blijkt uit het overzicht. Dit kan te maken hebben met de hogere eisen die de samenleving stelt.
Het verzoek om een vrijstelling wordt immers beoordeeld op basis van een advies van een onafhankelijk medisch deskundige. Van een "vluchtweg" is naar ons oordeel op dit moment dan ook geen sprake.

H.
Hoeveel leerlingen zitten onvrijwillig op Rebound of Plusvoorziening met een onvolledig onderwijsprogramma? Vindt de Wethouder deze situatie ongewenst en wat kan hij doen om deze leerlingen weer volwaardig onderwijs te laten krijgen?
De leerlingen ontvangen een onderwijsprogramma, dat wordt afgestemd op hun ondersteuningsbehoefte. Er wordt maatwerk verricht. De leerlingen worden geplaatst op Rebound of een andere Plusvoorziening via een multidisciplinair overleg(MDO) op de school, waarin naast de school, hulpverlenende partners en leerplicht, ook de ouders en jongere aanwezig zijn.

Haarlem

2014/475053
6

I.

Krijgen alle zorgleerlingen in de regio een volledig volwaardig en passend onderwijsprogramma en waar blijkt dit uit? Hier graag niet alleen de visie van de schoolbesturen maar ook die van ouders en leerlingen!

Het beleid van de schoolbesturen is dat er samen met ouders en leerling overleg wordt gevoerd en besloten over het te volgen traject. Visie is dat er uitgegaan wordt van de behoefte en mogelijkheden van de leerling.

J.

Hoe komt het toch dat ouders en leerlingen zich steeds weer niet kunnen vinden in de cijfers die door SWV, leerplicht en schoolbesturen m.b.t. thuiszitters worden verstrekt?

Het is niet aan het college om deze vraag te beantwoorden.

K.

Deelt de wethouder de mening dat het bestempelen van thuiszitters als multi-probleem kinderen (SWV, Dieleman), onnodig grievend is en niet bijdraagt aan een goede oplossing van het probleem waarvoor ouders en leerlingen onmisbaar zijn?

Het gaat bij thuiszittende om leerlingen dikwijls om problemen op meerdere gebieden.
De term multi-problem is een vakterm en in elk geval niet grievend bedoeld.

Graag alle cijfers m.b.t. thuiszitters en leerlingen die geen volledig of volwaardig onderwijs ontvangen uitgesplitst naar VO en PO, met cijfers van eerdere jaren ter vergelijking.

Voor de vergelijking van de cijfers wordt verwezen naar de jaarverslagen leerplicht en RMC 2011-2012, 2012-2013 en 2013-2014.

4.

A.

KIopt het dat ex-thuiszitters in de regio op die op eigen kracht een diploma hebben gehaald, nu wederom thuiszitter zijn, omdat passend vervolgonderwijs hen wordt geweigerd?

Voor elke jongere wordt door de schoolbesturen in overleg met de leerling en ouders bezien welk passend onderwijsaanbod kan worden gedaan.

B.

Wil de wethouder zich voor deze leerwillige, kwalificatieplichtigen inzetten, tot er een voor hen passende oplossing is bereikt? Over welke middelen beschikt hij daartoe?

Zoals al eerder uiteengezet betreft dit een bevoegdheid van de schoolbesturen. In het kader van het VSV (bestrijding voortijdig schoolverlaten)-beleid wordt nader onderzocht of en welk aanvullend aanbod VO-MBO eventueel nodig is. In de uitvoering denkt het Leerplein (leerplicht/RMC) mee om een passend aanbod voor de jongere aan te bieden, waarbij de school verantwoordelijk is.

Haarlem

2014/475053
7

5.
A.
Hoeveel lessen worden in de regio onbevoegd (docent heeft geen bevoegdheid voor vak en/of leerjaar) gegeven? Graag uitsplitsen naar PO/VO en onderwijsstroom.
Deze informatie is bij het college niet bekend.

B.
Hoeveel lessen worden in de regio andersbevoegd gegeven (docent is voor ander vak bevoegd dan wat hij geeft, dus feitelijk onbevoegd)? Graag uitsplitsen naar PO/VO en onderwijsstroom.
Deze informatie is bij het college niet bekend.

C.
Hoeveel lessen worden in de regio onderbevoegd (docent geeft in een hoger leerjaar les dan waar hij toe bevoegd is, dus feitelijk ook een vorm van onbevoegd doceren) gegeven? Graag uitsplitsen naar PO/VO en onderwijsstroom.
Deze informatie is bij het college niet bekend.

D.
Waarom lichten schoolbesturen ouders niet in over onbevoegdheid, andersbevoegde lessen en onderbevoegdheid, via hun schoolgids.
Dit is een verantwoordelijkheid van de schoolbesturen.

E.
Is de wethouder van mening dat onbevoegdheid in het onderwijs, zelfs tijdelijk (onbevoegde studerenden), te allen tijde ongewenst is? Zo ja, wat voor stappen gaat hij in deze jegens schoolbesturen ondernemen? Graag controleerbare gegevens.
Dit is de verantwoordelijkheid van de Onderwijsinspectie, die de controle op de kwaliteit van het onderwijs uitvoert.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

J. Scholten

de burgemeester,

mr. B.B. Schneiders

Artikel 38 vragen Thuiszitter

1.

Per 1/8/2014 is Wet Passend onderwijs van kracht. Sterker nog, de Motie Meenen legt schoolbesturen op in hun aannamebeleid voor 2014-15 hier al op vooruit te lopen.

Doel : meer leerlingen op regulier onderwijs met passende begeleiding.

Per 1/8/14 zouden dus ook in Z-Kennemerland leerlingen van Speciaal naar Regulier onderwijs moeten zijn over gestapt.

A.Zijn er door het passend onderwijs meer zorgleerlingen in het regulier onderwijs gebleven of nieuw ingeschreven?

B.Hoeveel leerlingen betreft het en wat is de herkomst en de totstandkoming van die cijfers?

C.Op welke scholen zijn deze leerlingen terecht gekomen en is dit conform wens (vrije schoolkeuze!) van leerling en zijn ouders?

D.Krijgen deze leerlingen nu passende ondersteuning en zijn leerling en ouders hier tevreden over?

2.

Naar aanleiding van de uitzending van Nieuwsuur van 24/9 j.l.

A.Is er bij het regionale ROC en zijn VAVO sprake van weigering van leerlingen?

B. Hoeveel leerlingen betreft het en wat is de herkomst en de totstandkoming van die cijfers?

C.Is de weigeringsgrond voor toelating gelegen in de ondersteuningsbehoefte van de leerling? Hoe valt dit te rijmen met de WGB?

D.Is er sprake van een andere objectief controleerbare weigeringsgrond?

E.Impliceren leerrecht, leerplicht en kwalificatieplicht niet dat er voor iedere leerwillige een passende plek op het regionale ROC beschikbaar moet zijn?

3.

A.Heeft de Wet Passend onderwijs geleid tot bedoelde afname van het aantal thuiszitters?

B. Hoeveel leerlingen betreft het en wat is herkomst en de totstandkoming van die cijfers, wat is de peildatum (recent)?

C.Wat is het absoluut verzuim (niet ingeschreven) in de regio en wat is herkomst en de totstandkoming van die cijfers? Graag recente, controleerbare gegevens uit objectieve bron.

D.Wat is het relatief verzuim in de regio en wat is herkomst en de totstandkoming van die cijfers? Graag recente, controleerbare gegevens uit objectieve bron.

E.Hoeveel leerlingen bezoeken de school niet ondanks inschrijving en met medeweten van de leerplichtambtenaar?

F.Hoeveel ingeschreven leerlingen bezoeken de school (tijdelijk?) niet op verzoek of met goedkeuring van het schoolbestuur?

G.Hoeveel leerlingen hebben vrijstelling van de leerplicht op psychische gronden? Is dit aantal aan het stijgen? Hoeveel van hen zijn volgens ouders en hulpverleners wel "leerbaar"? In hoeverre wordt art.5 LPW gebruikt als een vluchtweg voor onderwijs via zorgbudgetten, die daar niet voor bedoeld zijn omdat schoolbesturen weigeren onderwijs te verstrekken?

H.Hoeveel leerlingen zitten onvrijwillig op Rebound of Plusvoorziening met een onvolledig onderwijsprogramma? Vind de Wethouder deze situatie ongewenst en wat kan hij doen om deze leerlingen weer volwaardig onderwijs te laten krijgen?

I.Krijgen alle zorgleerlingen in de regio een volledig volwaardig en passend onderwijsprogramma en waar blijkt dit uit? Hier graag niet alleen de visie van de schoolbesturen maar ook die van ouders en leerlingen!

J.Hoe komt het toch dat ouders en leerlingen zich steeds weer niet kunnen vinden in de cijfers die door SWV, leerplicht en schoolbesturen m.b.t. thuiszitters worden verstrekt?

K.Deelt de wethouder de mening dat het bestempelen van thuiszitters als multi-probleem kinderen (SWV, Dieleman), onnodig grievend is en niet bijdraagt aan een goede oplossing van het probleem waarvoor ouders en leerlingen onmisbaar zijn?

Graag alle cijfers m.b.t. thuiszitters en leerlingen die geen volledig of volwaardig onderwijs ontvangen uitgesplitst naar VO en PO, met cijfers van eerdere jaren ter vergelijking.

4.

A.Klopt het dat ex-thuiszitters in de regio op die eigenkracht een diploma hebben gehaald, nu wederom thuiszitter zijn, omdat passend vervolgonderwijs hen wordt geweigerd?

B.Wil de wethouder zich voor deze leerwillige, kwalificatieplichtigen inzetten, tot er een voor hen passende oplossing is bereikt? Over welke middelen beschikt hij daartoe?

5.

A.Hoeveel lessen worden in de regio onbevoegd (docent heeft geen bevoegdheid voor vak en/of leerjaar) gegeven? Graag uitsplitsen naar PO/VO en onderwijsstroom.

B.Hoeveel lessen worden in de regio andersbevoegd gegeven (docent is voor ander vak bevoegd dan wat hij geeft, dus feitelijk onbevoegd)? Graag uitsplitsen naar PO/VO en onderwijsstroom.

C.Hoeveel lessen worden in de regio onderbevoegd (docent geeft in een hoger leerjaar les dan waar hij toe bevoegd is, dus feitelijk ook een vorm van onbevoegd doceren) gegeven? Graag uitsplitsen naar PO/VO en onderwijsstroom.

D.Waarom lichten schoolbesturen ouders niet in over onbevoegdheid, andersbevoegde lessen en onderbevoegdheid, via hun schoolgids.

E.Is de wethouder van mening dat onbevoegdheid in het onderwijs, zelfs tijdelijk (onbevoegde studerenden), te allen tijde ongewenst is? Zo ja, wat voor stappen gaat hij in deze jegens schoolbesturen ondernemen?

Graag controleerbare gegevens.